

50

ERDÉLYI

MAGYARÁG

Feladat szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség: este 7-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazu' Nagynáciára Telefon: 180

Ara 1 lej
IV. évfolyam 92. sz.
1935. APRILIS 2
Kedd

Európa a stresi konferenciától várja a béke megmentését

Németország nem indíthat háborút, mert szövetségeseire nem számíthat, ellenfelei pedig vasgyűrűként fogják körül

Anglia inkább Oroszország mellé áll, de nem támogatja Hitleri

Kevés ember dicsőíthet ma e Európában azat, hogy tisztában van a külpolitikai helyzet alakulásával és előre látja az eszköveket, raján a háború óta nem volt bonyolultabb és súlyosabb a helyzet Európában mint éppen ma. Titulescu külügyminiszter Pozsonyban odanyilatkozott, hogy: "a helyzet bár aggasztó, de remélhetőleg sikerül a békét megmenteni". Londonban

sem gondolkornak reményteljesebben: "A nemzetközi helyzet annyira súlyos hogy minden korai következtetés katasztrofális lehet".

Félttem és rettegés ulti meg a sziveket és a politikusok tüdőfájják egymást. Nézzünk egy kicsit körül, mit mondanak a tények:

csapatok segítsége nélkül, ma fél Lengyelország a szovjet kezén van.

Lengyelország tehát a legrosszabb esetben is csak semleges marhat de hogy a franciák ellen harcoljon az teljesen elképzelhetetlen.

Japánnal sem olyan egyszerű a helyzet. A sárga faj tisztán látja, hogy Németország izoláltan áll Európában és Tokió nem megy bele egy kétséges harcba mert abban a pillanatban amikor a sárga hajóhad utat indul Vladivosztok felé az USA-Navy jelesül csatahajók is kifutnak a csillagos kék tőkből.

Japán alig megy bele egy esztelen szovjetellenes háborúba, mégha úgy gyűlöli is a vörös Oroszországot.

Németország tehát egyedül maradt a amin azt Eden lord főpénztör moszkvai tárgyalásai mutatják még Anglia is inkább a kommunista Oroszországhoz, mint a hitlerista Németországhoz tart. A franciák biztonsági köre teljes, Olaszország szilárdan áll mellettük és eszerecsétség lenne Németország részéről a háború megkezdése. Hitlernek csak belső okok miatt lenne szüksége háborúra, de a hitlerizmus paljánatnyilag szilárdan tartja magát és így nem kell külső bonyodalmakkal egyengetni a belső zavarokat.

Ha Eden lord moszkvai útja siker el jár és Strezában sikerül megegyezni, akkor Németország előtt egyenes út áll kapitulálni és sűrűsen bekapcsolódni az európai béke rendszerbe.

A nagyhatalmak nem üzennek háborút, de lehetetlenné teszik hogy a fenevad kioldjon. Európa sorsa Strezában dönt el.

Eden moszkvai tárgyalásai megpecsételik Németország sorsát

Amikor Hitler, 1933 elején uralkomra került egy riadt francia hang, az első hóispok rémületében kiáltotta: Hitler nábruba kergeti Európát. Befogulatlanabb helyeken enyhe mosoly fogadta a kiáltást, komolytalannak és időszerűtlennek látták. Két év után azonban a franciák jóslat megközelítése a valóságosság határát.

Ma, ha háborús veszélyről árunk, azt csak Hitler idézi fel ebben a pillanatban. Nincs veszélyesebb fészke a háborúnak, mint a Harmadik Birodalom.

Amikor Hitler tüzelt a szocialista tömegeket, a kommunista és szocialista tömegeket, a jobboldaliak tapsorkánja kísérte ezt az új "keresztes háborút" és senki sem gondolt arra, hogy a polgárháborúból nagyon könnyűen világháború lehet.

A világ bajodal tömegeinek elreiszzenvét lehurogták és Hitler mitikus fényében feje körül működött. Mit csinált ez a nagy hangu apostol két év alatt az elnök és adaloidiak kipusztításán kívül? Sok mindent. Többek között felfegyverkezett és háború előtti nivójára emelte a német hadsereget. Amikor ez kiderült már késő volt és a tapsoló Európának a német csapatok meletelése forrasztotta torkára a szót.

Elkövetkezett történelmi nap és Hitler bejelentette az általános vétközlezzetiséget. Ezzel a pohár betelt és Európa szeméről levált a hálóg. Most látják meg, hogy kinek tapsoltak és most látják meg, hogy a bajodalai purifikálás ürügye alatt mivel volt olyan rettenetesen elfogalva a hitlerista Németország.

Nem férhet kétség azránt, hogy Németország első sorban Oroszország ellen ke szűködik és csak azután akar nyugat-Európa felé nézni. A Szovjet eltnes frontba bevonja Japánt és Lengyelországot. Ezzel barátainak száma le is zárult. Van még egy-két állárú, amely barátságos ajánlatokat küld Berlin felé, de ezek vagy telemtelen erő képviselnek vagy pedig nem mernek nyíltan állást foglalni Németország mellett.

Térjünk vissza tehát a két feltétlen barátára. Lengyelország 12 éven a francia barátság kegyét élvezte és 12 éven keresztül hangoztatta a két nemzet kölcsönös megbecsülését és szeretetét. Varsó ennek dacára, egyik napról a másikra rakított Franciaországgal. Ez a szakítás azonban nem teljes. Még mindig befolyásos politikusok tömege tör ládát a francia barátság mellett és an émet barátság ellen s nagyon kétséges, hogy Lengyelország valaha is hadba vonul Franciaország ellen. Hiszen nem lehet elfelejteni, hogy az új Lengyelországot a franciák szervezték meg és a francia

Ponovici Mihait választották Clujon a nemzet-parasztpart erdélyi elnökévé

Clujról jelentik apzárakor: A nemzet-parasztpart végrehajtóbizottsága döntést tartott, an egyen erdélyi elnöké egyhangulag dr Ponovici Mihály választot-

ták meg. Aelnöknek Jocol Aurel és Dalan Victor. Erdélyi főbíró Marad dr Crisan György.

A husvéti 300 nyereményes tombola 4. száma

Megkezdődtek a választások Magyarországon

Budapest, március 31.
Vasárnap kezdődött meg Magyarországon képviselőválasztások. 173 falusi és öt városi körzetben lett volna eredetileg választás, de ebből ötven körzetben csak egy hivatalos jelöltet állítottak és ezeken a helyeken egyhangú volt a választás.
Debrecenben Eckhardt Tibor pártja

nem tudta egybegyűjteni a szükséges ajánló — aláírásokat és a független kiszárpárt jelöltje Hegmezi Kiss Pál nem vett részt a választáson.

A budapesti rádió vasárnap délután 5 órától éjféli 12 óráig közölte a választási eredményeket, amelyekről lapunk legközelebbi számában közzé adunk adatokat.

Veszedelemes erdőtüz Hunedoara mellett

Két munkás gondatlansága következtében harminc hold erdő vált a lángok martalékává

Zam-Hunedoara, március 31.
A község közelében elterülő állami erdőben tegnap hatalmas tűzvész pusztított. A tűz két munkás gondatlanságából keletkezett. A két munkás, akiknek a személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, az erdő belsejében tüzet raktak. Amikor el

távoztak nem oltották el a tüzet úgy hogy nemsokára a száraz fák és fagalyok lángokaptak. A tűzvész több mint harminc hold erdőt pusztított el. Két község lakosainak együttes munkájával tudták csak elérni, hogy a tűz tovább ne terjedjen. A csendőrség bevezette a vizsgálatot.

Revolverharc egy üzletben két álarcos bandita és a vevők között

Az üzlet tulajdonosa súlyosan megsebesült, míg a rablók elmenekültek

Balti, március 31.
Tg. Briceva községben tegnap délután Crodman Spiel kereskedő üzletében megjelent három álarcos alak revolvert szegeztek a hajárrémült kereskedő mellé és követelték, hogy adja oda minden pénzét. Az üzletben két vevő is volt, akiket a revolverrel szintén sakkban tartottak a banditák. A kereskedő odament a pénzeszközéhez, hogy kinyissa. E pillanatban a két

vevő, kihasználva azt az ényt, hogy a banditák csak a kereskedőre ügyelnek, meg támadták a banditákat. Az egyiknek leszállították arcáról a leplet. Erre a bandita több revolverlövést adott le a jelenlévőkre majd az este homályában eltűntek. A kereskedő súlyosan megsebesült. Az értesített csendőrök erőteljes nyomozást indítottak a rablók kézrekerítésére.

Konyhakéssel vágta fel apósa hasát egy turdamegyei asztalos

A szerencsétlen ember leányát akarta medvédelmezni a dühöngő embertől

Turda, március 31.
Megdöbbentő családi dráma színhelye volt tegnap a turdamegyei Tureni község. Dániel Mihály 26 éves asztalos már hosszabb ideje rossz viszonyban állt fiatal feleségével és a házastársak között napirenden volt a civódás. Tegnap ismét összevesztett és a vihá hevében Dániel fejszét ragadott az asszonyra. Az asszony segítségért sikoltozott, mire a szomszéd szobából előretett az asszony öpja, Szász Ferenc. 45 éves gazdálkodó. Pillanatok alatt átlátta a helyzetet és szorongatott helyzetben levő leány segítségére sietve, fejére vetette magát és

irtózatoss erőfeszítéssel sikerült kicsvarni a fejszét a feldühödött asztalos kezéből.

Dánielt azonban már teljesen elvakította a düh és látva, hogy apósa lefogvverzte, az asztalhoz rohant, ahonnan fekapott egy klesre fent hatalmas kést és

a meglepetésben védőként se tudott Szász Ferencet rontott, akinek hasát egyetlen szörnyű szurással elhasította.

A szerencsétlen ember egyetlen jalkiállításai rogyott a földre. A borzalmas erejű szurás következtében kifordultak belőle a

kés egyik oldalbordáját is felhasította. Halálra szállították kórházba. Az apósgyilkost letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

BARO FITENY-SZTÓK FIGYELMÉBE!

Ajánlok kiállításokon mindenkor első díjjal kitüntetett fajbaromfi tenyészetemből tojásokat:

Rhode Island	Lei 8-
Pimuth (kendermarcos)	" 9
Sussex (valódi angol import)	" 10-
Oriási Pekngi kacsa	" 15-
" Emdeni liba	" 30-

Az árak az összeg előzetes beüldése ellenében az Oradea értendő Csoma golás és portó önköltségi árban utánvételezve Ugyanolt valódi „Kühne”-féle költőgépek, műanyag etető és itató edények

Fajbaromfi telep:

O R A D E A, Strada Francieze 12.

Csak választbélyeges levelekre válaszolok!

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Ak 40 szelvényt összegyűjt, az részvehet a 300 nyeregményes huszári tombolán

1935 március hó

Gandhi ismét „sztrájkol.”

Bombay, március 31.

Ghandi ismét „sztrájkol.” Eddig éhség-sztrájkjal próbálkozott, de most egy egészen újfajta sztrájkot kezdett. Elhatározta hogy tiltakozása jeléül a kormány politikája ellen négy hétig egyetlen szót sem fog szólni.

CAPITOL Filmszínház

Hétfő 5, 7 és 10 óráor

Halálra ítélve

Főszerepben:

Clark Gable : — : Mirna Loy

Jorga újabb sajtópere a Romania Noua ellen

Cluj, március 31.

Mint ismeretes Jorga professzor, volt miniszterelnök egyizben beperelte a Romania Noua című lapot rágalmaráért. Jorga professzor most egyenesen a törvényszékhez fordult és egy újabb pert indított a lap ellen, amely egyik műveti számában megérágalmazta a történettudós ellen. A bíróság soronkívül elővette az ügyet és már tárgyalást is tűzött ki benne március 31-re.

Súlyosan elítélték a bucurestii halálautó sofőrjét

Bucuresti, március 31.

Emlékeztetés az a megdöbbentő szerencsétlenség, amely Bucuresztiben két halálos áldozatot követelt. Ez év január hónapjában Oniga Alexandru város autójának sofőrje homokot szállított. Teljes sebességgel száguldott, miközben elgázolt két embert, akik azonnal meghaltak. A törvényszék tegnap vont felelősségre a sofőrt, akit hét hónapi fogházra ítélt.

Cipőt, férfikalapot

legobb minőségben legolcsóbban vehet

DACIA cipőüzletben Strada Nicolae Iorga 15.

RÁDIÓMŰSOR

HÉTFŐ

BUCURESTI. 13.03: gramofon, 14.40: gramofon, 18.15: zongoraverseny, 18.15: Liszt dalok, 19: zongoraszimfonia, 19.30: rádiózenekar, 20.20: gramofon, 21.10: kamara zene, 22: énekszámok, 22.30: szaxofonszámok, 23.25: vendéglői zene.

BUDAPEST. 7.45: torna, Utána: hang lemezek, 11: hírek, 11.20: felolvasás, 11.45: felolvasás, 12.10: nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: időjárásjelentés, 13.05: zongorázók, Hajdu Mihály engedély kísérettel. Közvetlen 13.30: hírek, 14.30: balalajka zenekar, 15.10: hírek, árfolyamhírek, 16.55: az Operaház közvetítés, 17.50: hírek 20: német nyelvlecke, 20.30: Türr István fuvalázik, 21: Április elseje, 22.05: hírek, 22.25: Rácz József és cigányzenekaramuzsikája, 23: időjárásjelentés, 23.05: Operaházi zenekar, 24.20: hang lemezek, 1.05: hírek.

2. oldal

“ERDELYI MAGYARSÁG”

1935. ÁPRILIS 2.

Felrobbant egy olaj- vagon Oradeán

**Melegedő munkások tüzet raktak a vagon alá,
ez okozta a robbanást. -- Tűzveszély fenye-
gette a Rippner-féle fésűgyárat is**

Oradea, március 31.

Szombaton este nyolc óra tájban riadt hang kereste telefonon a tűzoltókat és jelentette, hogy az Április 20 útcán lévő Rippner-féle fésűgyár előtt

óriási detonációval fellobbant egy olaj-
vagon tartalmazó vasúti locsi.

A tűzoltók azonnal teljes apparátussal vonultak ki a helyszínre, mivel a jelentés szerint a szombat este dühöngő várakozásban a fésűgyár telepe is veszélyt fenyegette. Amikor a tűzoltók a helyszínre értek, megdöbbenő látvány fogadta őket:

a gyár épülete előtt egy a magányos vagon, amelynek mind a részéből lángok csaptak elő.

Az égő olajat eloltani a legnehezebb munkák egyike, miután a ráfeszítendő vizsugar szerteoszaphozta az égő folyadékot, így oltás helyett inkább szünteti a tüzet. A tűzoltók jól tudták ezt és ezért nem is szereztek fel a fecskendőket, hanem

a helyszínen sebtében összehordott homokkal oltották a veszedelmes tüzet.

Mintegy háromnegyed óra megfeszített munka után ez sikerült is. A környékbeli lakosság páni félelemmel figyelte a tűzoltók munkáját, mert ha a szikrák átesapnának a szomszédos fésűgyár telepére, úgy

szédos fésűgyár telepére, úgy

az ott felhalmozott gyúlékony anyagok miatt ez kiszámíthatatlan következményekkel járt volna.

Igy csak a vagon olaj vesztét teljesen kárba, amely a Distribuția Petroli tulajdonát képezte. A vagon a késő órákban állították be a vágányra, amikor már nem volt idő arra, hogy azt betöljék a telepre.

A helyszínen bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a néhány munkás, akik nem tudták, mit tartalmaz a vagon,

tüzet gyújtottak a vagon alatt, hogy melegedjenek. Később elárváltak a helyszínről, de a lángok felmelegítették az olajvagon vasmalát és robbanást idéztek elő.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg a gondatlan munkások kiténének megállapítására.

FIGYELEM!

Dióhéj 36 lei
Orizási olcsóság
Garantált egészség
Számos frissen főrt
kgr.-ként
MEZEY dióhéjban, Str. Poetul
Goga 2. sz. az udvarban.

Hitler személyesen vesz részt a danzigi választásokon

Berlin, március 31.

Német politikai körökben erősen tartják magát a hír, hogy Hitler német vezérkaros eljára a jövő héten Danzingba utazik. Ugyan is Danzingban április 7-én tartják meg a

választásokat. Eddig a katolikusok és a nemzeti szociálisták között szinte napirenden voltak a verekedések. A nácik azt remélik, hogy a Führer érkezése a nemzeti szociálisták javára dönti el a választási küzdelmet.

Vakmerő lopás a bucuresti- oradeai gyorsvagonon

**Ismeretlen tettesek kifosztottak egy salajmegyei
tisztviselőt**

Cluj, március 31.

Caraba Maria Catalasu községbeli Salaj megye) tisztviselő a bucuresti-oradeai gyorsvagonon utazott. Alvás közben ismeretlen tettesek ellopták bőröndjét és táskáját, amelyben jelentékeny mennyiségű pénz volt.

káját, amelyben jelentékeny mennyiségű pénz volt.

A kárvalótt csak Clujon vette észre a lopást, ahol azonnal jelentést tett az állományi rendőrségnek. A tolvajnak azonban már hült helye volt.

Hatméteres szakadékokba zuhant egy teherautó

A sofőr és egy utas halálosan megsebesültek

Bárlad, március 31.

Tegnap este nyolc órakor a Beresti-Bárlad közötti autótúron borzalmas közlekedési baleset történt. A "Carusi" nevű teherautója, amelyet Zori's Haranbie sofőr vezetett, féktörés következtében az út mentén húzódó szakadékba zuhant. Az autóban ült egy Rapeanu Ioan nevű fiatal ember. A közel hat méteres mélységben az autómobil teljesen összetört, a sofőr és a

fiatalember pedig igen súlyos sebeket kapott. Mind a kettőt halálukra szolgálták be a Bárlad kórházba. Megmentésüknek semmi remény sincs.

— Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése romlik, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve lehelessárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar szabályozza a székletét, szándékozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt.

REGENY

A POTYAUTAS

71

Csakhamar ott voltam a kívánt helyen és láttam Handet, amint keresztüldugta fejét a nyíláson.

— Jöhetsz! — intettem. — Senkit se látsz.

Hand könnyedén átbújt a nyíláson és a gerendákba kapaszkodva, leereszkedett. Egy pillanattal később éppen mellettem ugrott le, úgy hogy időm sem volt aggódni. Megkönynyebültem sóhajtottam föl.

— Láthatod, Clark, néhány másodperc alatt meg lehet tenni ezt az utat! — mondta Hand és figyelmesen nézett körül a felharmályban. — Megfigyeled már ezt a teljes szerkezetet? — kérdezte aztán.

Eddig még eszembe sem jutott, de most annál nagyobb figyelemmel néztem föl. A vászontető, mely mindjárt a kabinablakok fölött kezdődött, nem volt simára kifeszítve, mert a kabinok tetején feküdtek a héliumtartályok, amelyek alatt kintülő rejtékhelyek dőltek.

Hand ölkapaszkodott a legközelebbi oszlopon és föllendítve magát a kabin tetejére, a héliumtartály alá. Egy pillanatra eljött szemem elől, azután halk fölkiáltással ismét előkerült és leugrott mellém a földre. A kabát és a csuklya a kezében volt!

— Hát ehhez mit szólsz? Elhiszed most már — kérdezte halkan — hogy mily sokra lehet menni pusztán következtetéssel. De nem maradhatunk itt sokáig Clark. Ezt a holmit visszateszem, azután menjünk erről a veszedelmes hejyről.

Amikor befordultunk kabinunk felé, Finch kapitányt pillantottam meg, aki egyenesen felénk tartott.

— Éppen ve'e akartam beszélni — sugarta a fülembe Hand. — Kérem kapitány ur, nem jöhetne be egy kicsit a kabinomba?

— Szívesen — felelt a kapitány. Bár a hangja most is nyers volt, mint mindig, távolról sem volt már olyan barátságos és rideg mint eddig. — En is éppen önt kerestem, mr. Hand.

— Kintűnő. Parancsoljon beljebb fáradni!

A kapitány bólintott és észrevehetően nagy zavarban volt, mikor Hand becsukta kabinunk ajtaját.

— Az imént beszéltem Mr. Farringtonnal — szólt meg végre.

— És Mr. Farrington beszámolt önnek beszélgetésünkről?

— Igen. Alapos leckét kapott öntől. Most nagy zavarban van. De én még nagyobb zavarban vagyok és azért jöttem, hogy bosszánatot kérjek Mr. Hand. — Elvörösödve nyögte ki az utolsó szót.

— Oh erre semmi szükség sincs, kapitány ur — tiltakozott Hand nyugodtan. — Tökéletesen értem önt. Amikor megtudták, hogy én a légcsónak után repülök, Farrington és Steele önhöz szaladtak, igazolták magukat, mint a titkos kémiszolgálat megbízottai és megkérték: akadályozza meg, hogy folytassam a vizsgálatot.

— Szörnyen kínos helyzetben voltam! És amikor Waters semmi áron sem akarta önt visszahívni, hárman együtt Farrington Steele meg én, mindent elkövettünk, hogy ön ne tudhasson meg semmit.

— Megmondták önnek, hogy miről van szó?

— Nem egészen. Csak annyit mondtak, hogy ha ön mindent kiderít, esetleg háborúba sodorhatja az Egyesült Államokat. Ez ennyi nekem tökéletesen elég volt!

— Látja, ez igazán férfias, bátor elhatározás volt — kiáltotta Hand, ózva az ismeretlenséggel és nála szokatlan megindultsággal. — Háborús nélkül szembe helyezkedni munkaadóival, bármit is, hogy ez az elenkezés esetleg állásába kerülhet. Nyugodt lehet kapitány ur, hogy soha senkinek sem fogok panaszkodni ön ellen!

(FOVLT KÖV.)

